ДОПРИНОС РУСИЈЕ РАЗВОЈУ ГРИНФИЛД БАНКАРСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ¹

CONTRIBUTION OF RUSSIA IN THE DEVELOPMENT OF GREENFIELD BANKING IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Јелена Божовић

Економски факултет, Косовска Митровица, Србија*

Андриана Милошевић

Економски факултет, Ниш, Србија**

Сажетак: Основу српско-руске економско-трговинске сарадње чини развијање сарадње у области привреде, економије и војно-политичкој сфери. Један од важних путева економске сарадње Русије и Србије односи се и на банкарски сектор. Најбољи пример који потврђује ову оцену је улазак Московске банке и најава уласка већих руских банака у Србију, као што је Газпром банка. Рад у свом методолошком приступу третира круцијалне мотиве гринфилд инвестиција у банкарству, са посебним освртом на допринос развијању економске сарадње Русије и Србије. Садржајна обрада рада односи се на квалитативне и квантитативне аспекте анализе руског гринфилд банкарства у Србији, док је у закључку презентирана препорука за даљи развој гринфилд инвестиција у земљи.

Кључне речи: Гринфилд банкарство, Руске банке, Brownfield инвестиције, Глобална светска криза.

Abstract: The base of the Serbian-Russian economic-trade cooperation consists of the development of cooperation in the field of economy, economics and military-political sphere. One of important ways of economic cooperation between Russia and Serbia relates to the banking sector. The best example which confirms such assessment is the entry of the Bank of Moscow and announcement of the entry of larger Russian banks in Serbia, such as Gazprom Bank. The paper in its methodological approach treats the crucial motives of the Greenfield investments in banking, with special reference to contribution to the development of the economic cooperation between Russia and Serbia. The content-related treatment of the paper refers to the qualitative and quantitative aspects of the analysis of the Russian Greenfield banking in Serbia, while the recommendation for the development of the Greenfield investments in the country is presented in the conclusion.

Key words: Greenfield banking, Russian banks, Brownfield investment, Global economic crisis.

¹ Рад саопштен на Међународном научном скупу ИПЕС-СР 2013, 9-10.11.2013. у Косовској Митровици

* jelena.bozovic@pr.ac.rs

** a.milosevic@infomax.rs

УВОД

На нивоу банкарске индустрије промену власника и правне форме могуће је извршити разним купопродајним процесима, односно статусним променама банке. Са теоријског и практичног аспекта свако инвестирање у банкарску индустрију подразумева капитални интерес, односно обезбеђивање максималног капиталног приноса уз минималну стопу приноса. Концепт приватизације банака представља доминантни купопродајни банкарски процес, а односи се на постојање једног главног газде који је власник 2/3 акција у банци. Гринфилд форма купопродајних процеса у банкарству подразумева купопродају 100% акција инвеститору, односно инобанци, као апсолутном власнику нове банке. Гринфилд (*енгл.* Greenfield) инвестиције су један од облика страних директних инвестиција (СДИ). Ове инвестиције представљају оснивање потпуно нове банке што је по правилу привилегија великих банкарских институција. Опште прихваћено је да постоји корелација између брзине економског раста и прилива страних директних инвестиција. Гринфилд инвестиције утичу на раст другачије од осталих страних директних инвестиција. Веза између појава постоји, али правац развоја није сасвим јасан. Гринфилд инвестиције укључују нова капитална средства, док је brownfield инвестиције подразумевају трансфер већ постојећих. [8] Најважнији мотиви уласка гринфилд банака у земље у транзицији јесу нове пословне могућности и експанзиона стратегија, остваривање већег профита, смањивање ризика његовом дисперзијом, бољег пореског и тржишног позиционирања, могућност остваривања веће пословне ефикасности уз исте или ниже трошкове пословања, али и извесни предуслови које земља треба да испуни, а пре свега извесну макроекономску и политичку стабилност и либералну економску стабилност. Главни мотив за улазак руских банака на српско тржиште је у релативно високим профитним стопама које се остварују у Србији у односу на друга тржишта. Руске банке своју улогу у Србији остварују и кроз подршку својим компанијама које послују на српском тржишту, као и српским компанијама које послују у Русији, Казахстану, Украјини и Белорусији.

РАЗВОЈ РУСКОГ БАНКАРСТВА У СРБИЈИ

У Србији, процес реструктурирања банкарског система имао је за последицу, с једне стране, смањење укупног броја банака, и броја банака, у којима је држава већински власник, а с друге стране,

повећање банака код којих су власници домаћа страна и правна лица. Према власничкој структури све банке (33) подељене су у две велике групе: домаће банке и стране банке. У групацију домаћих банака спадају банке са већинским државним власништвом и банке у којима су већински власници домаћа приватна лица. На тржишту доминирају банке са страним капиталом: у већински страном власништву је 21 банка, 4 су у већинском власништву домаћих субјеката, а 8 је у већинском, односно мањинском власништву Републике Србије. Стране банке, у зависности од начина на које су ушле да српско тржиште, делимо на две групе: гринфилд банке и остале стране банке. (Табела 1.)

Табела 1.: Власничка структура и земља порекла банака, септембар 2012.

I Државне банке								
Србија	Агробанка	Чачанска банка	Дунав банка а.д.Звечан	Југобанка К.М	Комерц. банка	Поштанска штедионица	Развојна банка Војводине	Српска банка
II Приватне банке								
Србија	Аик банка Ниш			Јубмес банка		Привредна банка	Универзал банка	
III Банке у власништву страних лица								
Аустрија	Erste Bank Нови Сад			Hypo Alpe-Adria-bank		Raiffeisen банка	VolksBank	
Грчка	Alpha bank			Eurobank EFG		Piraeus bank	Војвођанска банка	
Француска	Credit Agricole банка Србија			Findomestic банка		Societe Generale.Банка Србија		
Руска федерација	Московска банка а.д.- Београд					Сбер банка		
Словенија	Credy банка					NLB банка		
Италија	Банка Intesa					Unicredit bank		
Белгија	KBC банка							
Италија	Банка Intesa							
Кипар	Marfin bank							
Мађарска	ОТР банка Србија							
Немачка	ProCredit Bank							
САД	Opportunity банка							

Извор: Истраживање аутора на основу посете сајтовима банака у Србији.

Прве гринфилд банке ушле су на српско тржиште 2002. године. Ради се о следећим банкама: Raiffeisen bank a.d. Београд, Societe Generale Yugoslav Bank a.d. Београд, Нуро Alpe-AdriaBank

a.d. Београд, ProCredit banka a.d. Београд, HVB банка Србија и Црна Гора а.д. Београд и National Bank of Greece S.A.- Филијала Београд. У међувремену, Unicredit, National bank of Greece и Alpha банка су се припојиле јулу 2005. године. Начин уласка тих банака на српско тржиште није био куповина неке домаће банке, него су директно отвориле прво своја представништва у Србији, а затим и своје пословнице. Основни мотив за долазак гринфилд банака у Србију јесте најави тадашњег гувернера да ће се гринфилд лиценце издавати само у одређеном року. Половином септембра 2006. године, Народна банка Србије је саопштила да ће *“сагласност за стицање више од пет одсто управљачког акционарског капитала у банкама давати само банкама с потврђеним високим светским рејтингом и међународним финансијским институцијама које су већ присутне у власништву банака у Србији”*. [7] Односно, за све банке и финансијске организације, које према последњем рангирању агенција Standard & Poor's или Fitch-IBCA, нису рангиране с најмање BBB или према Moddys's најмање BAA3, Народна банка Србије ће процењивати финансијско стање, транспарентност пословања, затим њихову пословну репутацију, укључујући досадашње искуство и успешност у управљању учесницима на финансијском тржишту у земљи и иностранству. Остале стране банке дошле су на српско тржиште до краја 2004. године откупом постојећих банака које су или у већинском државном власништву или у домаћем приватном власништву. (примери осталих станих банака су: Alpha банка (укључујући и Јубанку), Банка Intesa, EFG Eurobank (укључујући и Националну штедионицу), Ерсте банка, Findomestic банка, Laiki Bank, LNB банка, Меридиан банка, NLB банка, Нишка банка. Пиреус, Атлас банка, Volksbank. Долазак руских финансијских гиганата у Србију представља само подстрек за остале учеснике на финансијском тржишту да пружају бољу и квалитетнију банкарску понуду. (Слика 1.)

Слика 1.: Руски финансијски гиганти у Србији

Прва руска банка у региону, Московска банка Београд, представља и прву руску гринфилд инвестицију у банкарском сектору Србије. Банка је своје пословање започела 2008. године, након седам године паузе првих гринфилд инвестиција. Њен оснивач је једна од најуспешнијих руских банака, Bank of Moscow (100% власник). Највећи акционар је град Москва која има директан удео у банци са 46,48%, док индиректно са 17,32% удео поседује "Capital Insurance Company". Акционари Московске банке су руске енергетске и нафтне компаније "Мосенерго", "Сургутнефтегас" и "Лукоил", али и "JP Morgan Chase", "Bear Stearans" и "Goldman Sachs". Bank of Moscow, основана 1995. године, трећа је банка по величини и стабилности на територији Русије. Банка послује путем изузетно развијене пословне мреже која се простире у свим главним економским центрима земље, а чини је 392 експозитуре. Ова банка послује као универзална банка, при чему је тежиште пословања усмерено на рад са привредом, инвестиционо банкарство, пословање трезора, рад са становништвом и приватно банкарство. Значајни финансијски резултати омогућили су да Bank of Moscow заузме позицију једне од најважнијих банака у Русији: трећа банка по депозитима физичких лица, на другом месту по броју издатих платних картица, и међу првих пет по кредитном портфолију и капиталу. Као потврда успешности и квалитета пословања ова банка је добила бројне награде и признања: награда Дрезденер банке за најбољу инострану банку у области међународног плаћања за 2007.годину, "Superbrands" награда за снагу и препознатљивост бренда 2005.године, награда за најбољи Друштвено одговорни пословни пројекат, награда Банке "JP Morgan Chase" за најбољу кореспондентну банку, као и многе друге. Оперативно пословање банке Московске банке а.д. Београд започело је прво са правним лицима у 2008. године, како би наредне 2009. године стартовала са рад са становништвом отварањем прве експозитуре у Београду. На домаћем банкарском тржишту Московска банка, београдска ћерка Bank of Moscow позиционирала се као сигуран партнер за раст и развој пословања привредних субјеката и као банка која подржава добру пословну праксу матичне банке учешћем у пројектима од ширег значаја за добробит заједнице. Ова банка је до данас реализовала низ сложених иностраних пласмана, укупном износу око 300 милиона америчких долара. Банка активно помаже српским компанијама у изласку на међународно тржиште, имајући у виду разгранату мрежу кћеринских банака у групи. Московска банка у партнерству са другим кћеринским банкама из групе, у својој банкарској понуди укључује све врсте банкарских услуга,

кредитирање, документарне послове, као и различите врсте међународних плаћања у свим валутама. Ова банка предлаже комплексну подршку и широк спектар услуга и компанијама које желе да изађу на тржиште Србије. Данас је ова банка активан активан учесник на међубанкарском тржишту, кредитно активна, са стално растућом депозитном базом и активом док портфолио клијената чине квалитетне приватне и државне компаније. Половином фебруара текуће 2012. године на банкарско тржиште Србије ушла је највећа руска пословна банка - Сбер банка. Сбербанка је банкарски див у Русији са око 27 одсто укупне активе банкарског сектора и око 240.000 запослених. Тржишна капитализација од 73 млрд америчких долара сврстава је на друго местомеђу европским банкама, након британске банке HSBC. Оснивач и највећи акционар те банке је Банка Русије у чијем власништву је преко 60 одсто акција са правом гласа, док су остали акционари више од 245.000 правних и физичких лица. У купопродајној трансакцији Сбер банка је за 505 милиона евра купила аустријску Фолкс банку (Volks bank International) са банкама кћеркама у БиХ, Хрватској, Чешкој, Словачкој, Мађарској, Словенији и Србији. (Из те трансакције је изузета Фолкс банка у Румунији). У најави је и долазак Гаспром банке из Русије. У Русији се та банка налази на трећем месту по величини нето активи (око 34 милијарди долара), иза две државне банке Сбербанке и ВТБ, које се котирају на берзи и због светске економске кризе изгубиле су до 50% своје тржишне вредности током 2012 године. Ова банка неће купити ни једну од постојећих банака, него очекује гринфилд лиценцу. Главни мотив Гаспром банке да дође на српско банкарско тржиште је да помогне "Гаспрому" у реализацији пројекта "Јужни ток". У заједничкој финансијској институцији Гаспром банци припада две трећине власништва у, а "Србија гасу" трећина. Њена пословна оријентација јесу трансакције и у вези друге фазу изградње складишта гаса "Банатски двор", затим, гасне централу "Србијагаса", као и руске инвестиције попут НИС-а и "Лукоил"-а.

На основу анализе финансијских извештаја страних банака у Србији можемо закључити да су се оне добро позиционирале на српском тржишту и у својој конкуренцији повећале свој значај. У релативно кратком периоду ова група банака је повећала свој удео на тржишту. Најзначајнија по величини банкарске активе, величини пласмана и депозита комитената у Србији је банка Intesa чија билансна сума учествује у систему са око 14.8% у 2011. години (392млрд РСД у 2011. години), а од свих банака у гринфилд групи Raffaisen банка има и највећу билансну суму од 194 млрд РСД,

односно има заузима тржишно учешће од 7.3% по критеријуму укупне активе у 2011. години. Московској банци припада веома скромно тржишно учешће од 0.1% у 2009 (2.5млрд. РСД). и 2010 (2.5млрд. РСД), док је у 2011. години повећано тржишно учешће и износи 0.2%.(4.1млрд. РСД). Према овом критеријуму Московска банка се рангира на последњем месту (33) у банкарском сектору Србије. (Слика 2.)

Слика 2.: Тржишно учешће страних банака према критеријуму укупне активе

Извор: Истраживање аутора на основу података из расположивих финансијских извештаја са сајтова изабраних банака

Капитал банака у Србији повећан је у 2011. години на 546 милијарди динара, при чему је динар у односу на евро био јачи на крају 2011. године. Капитал домаћих банака је 135 милијарди динара, а страних 411, од чега највише имају Италија (125 милијарде) и Аустрија (118 милијарди). На трећем месту са 85 милијарди налази се Грчка. Док је на последњем месту капитал Русије од 10 милијарди, (без укључивања капитала Сбербанке). Динамика билансне суме и капитала гринфилд банака приказана је на слици 3. Пораст капитала гринфилд банака кључни је предуслов за додатну сигурност банкама у погледу, не само постојећих, већ и будућих, неидентификованих ризика, представља заштиту поверилаца, депонената банке и омогућава стварање поверења у банку и читав банкарски сектор и финансијски систем. Улога раста капитала је да служи као амортизер за њихово покриће, чиме се спречава покривање ових губитака на терет депонената, што даље доприноси јачању поверења и даљем развоју банкарског сектора.

Детаљнија анализа билансних ставки указује на активност гринфилд банака у привлачењу клијената како на страни активе, тако и на страни пасиве. Билансна позиција Московске банке указује на доминацију пласмана клијентима у односу на обавезе клијентима на страни пасиве. (Слика 4.) Ово је сасвим разумљиво имајући у обзир скорашњу традицију пословања руске банке на домаћем тлу, за

разлику од осталих страних и гринфилд банака које су присутне од 2001 године.

Слика 3.: Динамика билансне суме и стопе раста капитала

Извор: Истраживање аутора на основу података из расположивих финансијских извештаја са сајтова изабраних банака

Напомена: лева оса: билансна сума у хиљадама РСД; десна оса: стопе раста билансне суме у процентима и стопе раста кретања капитала у процентима.

Слика 4.: Учешће пласмана и обавеза према клијентима у банкарској активности гринфилд банака

Извор: Истраживање аутора на основу података из расположивих финансијских извештаја са сајтова изабраних банака

Рестриктивна монетарна политика централне банке подразумева да се пласмани комитената финансирају из депозита комитената, уз услов полагања обавезне резерве, евидентно је да нема утицај на стане банке, које проблем финансирања решавају углавном задуживањем у иностранству. Главни конкуренти ове банке имају већа учешћа обавеза према клијентима у банкарској активности. На основу анализе података из расположивих финансијских извештаја, реално је очекивати позитивне резултате руских банака, што је резултат већег кредитирања како предузећа тако и грађана. (Слика 5.) Московска банка је остварила позитиван резултат у пословању тек у 2012. години (28,026.000 РСД). Имајући у виду позитивно остварен финансијски резултат, пре опорезивања, неопходно је указати и на чиниоце који су допринели остваривању

овог раста. Конкретно фактори који су утицали на његово повећање су: повећање нето прихода од камата за 77,460.000 РСД у 2011. години, у односу на прошлу, као и наставак раста у 2012. години у износу од 26,849.000 РСД, повећање позитивне разлике нето накнада и провизија за 76,896.000 РСД, у првом кварталу 2012. године, чиме су дали позитиван допринос свеукупном резултату у поређењу са прошлом годином, односно за 2.4% смањивању оперативних расхода за 113,564.000 РСД у 2012. години, (-75.28%) има кључни допринос у формирању пословног резултата банке. С друге стране, треба имати у виду нето ефекат кретања курса на ревалоризацију имовине и обавеза за први квартал 2012. године негативан у износу од 132.024 смањење отписа пласмана и резервисања у износу од 3,535.000 РСД за први квартал 2012. године што незнатно доприноси свеукупном резултату у односу на прошлу годину. (-33.99%)

Слика 5.: Најзначајније ставке биланса успеха Московске банке, 2008-2012.(март)

Извор: Истраживање аутора на основу података из расположивих финансијских извештаја са сајта Московске банке, <http://www.moskovskabanka.rs>

Долазак руских банака у условима глобалне кризе добија још више на значају, посебно када се има у виду негативан утицај светске економске кризе на токове гринфилд инвестиција, услед деловања два значајна фактора: *Прво*, у условима кризе долази до пада способности инвестирања услед финансијских ограничења, како интерних (пад профита, проблем одржања ликвидности) тако и екстерним (виша цена капитала); *Друго*, као последица глобалне рецесије повећана је аверзија мултинационалних компанија према свим облицима ризика у процесу међународног инвестирања.

ЗАКЉУЧАК

Пријатељски односи између Русије и Србије посебно су се интензивирали 2009. године и подигли на ниво на којем нису били деценијама потписивањем споразума о изградњи српског дела гасовода “јужни ток ” и продајом НИС-а, уз све оцене да је ова сарадња уобличена да ослика не само српске, већ и руске интересе. За становништво и привреду Србије од великог је значаја већа конкуренција банака, док је банкама у Србији тзв. источна конкуренција за овдашње банке представља борбу за веће тржишно учешће, јер постоји основана бојан домаћих банака да ће грађани свој део капитала усмерити на исту адресу. За домаће банке то је претпоставка да предузму активности како би опстале на тржишту примерено економској моћи грађана. На основу анализе банкарског пословања у Србији, могу се донети следећи закључци: Прво, банкарски сектор Србије доживео је дубоку трансформацију банкарског сектора од краја 2000 године и, друго, домаћи банкарски сектор није одолео конкуренцији са банкама у већинском власништву иностраног, све је израженија конкуренција са страним и депозитима комитената (обавезе према комитентима бележе пораст од 200%, док је код домаћих банака тај пораст 50%). Нови играчи на финансијском тржишту доносе нови систем управљања, промене у односу са клијентима, у својој понуди имају широку лепезу и бољи квалитет банкарских услуга, док се у дужем року могу очекивати јефтинији кредити и опадајући тренд камата на кредите, пре свега привреди, јер су извори капитала ових финансијских институција јефтинији него оних у Европи. Економска политика Србије у задњим годинама поговарала је добром амбијенту за привлачење инвестиција. Препознајући значај ових инвестиција за опоравак националних економија, Србија треба да предузме одговарајуће мере у прилагођавању своје економске политике како би привукла још више страних инвестиција. Основни предуслови за гринфилд инвестицију у Србији јесу подршка трговинским токовима и стабилност уређеног банкарског система. Давање “гринфилд” лиценци треба искључиво да зависи од стручне оцене сектора контроле Народне банке Србије, на основу транспарентне регулативе и приложене документације потенцијалног инвеститора. Првокласна банка треба да поседује инвестициони рејтинг и “гринфилд” лиценцу може добити само инвеститор који испуњава услове. (Московска банка је, према агенцији "Moody's", имала рејтинг ВАА2, а према агенцији "Fitch", у августу 2006. је добила рејтинг ВВВ.) Даљи развој банкарског сектора могуће је подстаћи уколико постоји

интересовање стратешких инвеститора за оснивање нових институција на основу гринфилд лиценци. С обзиром на ефекте последица глобалне светске економске кризе и још увек неразвијено финансијско тржиште реално је очекивати даље смањење броја банака у Србији. Главна напомена за улазак руских банака на српско тржиште односи се на недостатак домаћих алтернативних извора за финансирање субјеката зато што је константно већа тражња од понуде кредита и зато што банке треба да сагледају своје пословање, осим профитабилности и са аспекта свеопште економије. Ово се посебно односи на мале банке које нису у власништву страних банака и које ће сасвим извесно имати проблема са кредитирањем, профитабилношћу и ликвидношћу. Упркос томе што Србија не користи превише Споразум о слободној трговини са Русијом, (Србија је једина земља у Европи која има потписан Споразум о слободној трговини, у августу 2000 године), руске банке би допринеле погодностима око међусобних трансфера новца компанијама из Србије и Русије. [5] За сада, Московска банка активно помаже српским компанијама у изласку на тржиште земаља заједнице независних држава, имајући у виду широку мрежу кћеринских банака у групи. Заједница независних држава (рус. *Содружество Независимых Государств (СНГ)*, енгл. *The Commonwealth of Independent States (CIS)*) је међународна организација или савез које чине десет бивших СССР република: Азербејџан, Белорусија, Грузија, Јерменија, Казахстан, Киргистан, Молдавија, Русија, Таџикистан, Узбекистан, Украјина, Туркменистан-од 2005.године има статус придружене чланице). Дакле, ради се о земљама које отварају своја тржишта једне за друге, елиминишу препреке и ограничења, укидају извозне и увозне таксе. За српске компаније, које желе да изађу на тржиште земаља заједнице независних држава или већ послују у овим земљама, Московска банка а.д. Београд у партнерству са другим кћеринским банкама из групе, предлаже све врсте банкарских услуга (кредитирање, документарне послове), као и различите врсте међународних плаћања у свим валутама. Србија представља перспективно тржиште за инвестирање. Пут профитабилности за Србију чини долазак страних банкара, инвеститора и бизнисмена. Долазак Московске и Сбербанке само оправдава очекивање о ширењу руског бизниса у Србији.

ЛИТЕРАТУРА

1. Barth, J. G., Caprio, R. L., (2001). Bank regulation and supervisions: what works, *World Bank Policy Research Working Paper*, N° 27775.
2. Claessens, S., Demirguc-Kunt, A., Huizinga, H. (2001). How does foreign entry affect domestic banking markets, *Journal of banking & Finance*, 25, 891-911.
3. Ристић, Ж. (2006). Приватизациони процеси у банкарству – мотиви и модели, *Радоеconomicus*, (2), 191-221.
4. Зечар, В. (2012). Московска банка у Србији. Преузето 2. марта 2013. са сајта <http://www.promoney.rs>
5. По подацима Агенције за страна улагања и промоцију извоза – СИЕПА. Протокол између Русије и Србије. Преузето 5. априла 2013. са сајта http://siepa.gov.rs/files/pdf2010/sporazumi/Protokol_izmedju_Rusije_i_Srbije.pdf
6. По подацима Bank of Moscow (2013). Преузето 22. фебруара 2013. са сајта <http://www.bm.ru>
7. По подацима Београдске безе (2013). Преузето 18. фебруара 2013. са сајта <http://www.ac-broker.rs/arhiva/vesti/2007/1>
8. По подацима Светске банке. (2001.) *Глобални развој и Финансије*. Вашингтон. Преузето 1. априла 2013. са сајта <http://www.worldbank.org>
9. По подацима СОГАЗ (2013). Преузето 5. априла 2013. са сајта <http://en.sogaz.ru/>
10. По подацима Сбербанке (2013). Преузето 28. марта 2013. са сајта <http://www.sbrf.ru>
11. По подацима Газпромбанк, (2013). Преузето 15. априла 2013. са сајта <http://www.sbrf.ru>
12. По подацима Каматице. Банке у Србији. линкови са адресе <http://www.kamatica.com/spisak-banaka>
13. По подацима Московске банке а.д. Београд (2013). Преузето 15. марта 2013. са сајта <http://www.moskovskabanka.rs>
14. По подацима Народне банке Србије (2013). Преузето 20. марта 2013. са сајта <http://www.nbs.rs/>

Рад је примљен: 15.08.2013.

Рад је прихваћен за штампање: 15.01.2014.